

**Rayat Shikshan Sanstha's
Sadguru Gadage Maharaj College, Karad
(an autonomous**

Department of Marathi

**CHOICE BASED CREDIT SYSTEM WITH MULTIPLE ENTRY AND MULTIPLE EXIT
OPTION IN THE POSTGRADUATE DEGREE PROGRAMME**

**Revised Syllabus For
Master of Arts [M. A. MARATHI]**

Faculty of Humanities M. A. Part - I (Sem. I and II) (Regulations in accordance with
National Education Policy 2020 to be implemented from Academic Year 2023-2024 onwards)

JUNE - 2023 ONWARDS

**Rayat Shikshan Sanstha's
Sadguru Gadage Maharaj College, Karad
(an autonomous)**

Department of Marathi

**CHOICE BASED CREDIT SYSTEM WITH MULTIPLE ENTRY AND MULTIPLE EXIT OPTION IN THE
POSTGRADUATE DEGREE PROGRAMME**

PO (PROGRAM OUTCOME)

१. मराठी भाषा, साहित्याभ्यास व संशोधनास प्रोत्साहन मिळेल.
२. विद्यार्थ्यांमधील सर्जनशील कौशल्यांचा विकास होईल.
३. राष्ट्रांसाठी संवेदनशील, विद्वान, सुसंस्कृत आणि आदर्श नागरिक बनविणे.
४. सेट, नेट आणि इतर स्पर्धा परीक्षांच्या तयारीसाठी मार्गदर्शन करणे.
५. मराठीच्या विविध बोलीभाषेतील संशोधनास प्रोत्साहन मिळेल
६. सर्जनशील लेखन आणि भाषा कौशल्यांच्या उपयोजनासाठी प्रोत्साहन मिळेल.

PSO (PROGRAM SPECIFIC OUTCOME)

१. विद्यार्थ्यांना मराठी साहित्य आणि भाषेचे विविध प्रवाह, वाङ्मयीन परंपरेचे ज्ञान होईल.
२. विद्यार्थ्यांना समाज आणि संस्कृतीकडे पाहण्याचे वैविध्यपूर्ण नवनवे दृष्टिकोन प्राप्त होईल.
३. विद्यार्थ्यांना मराठी भाषा व साहित्यातील संशोधनाची माहिती असेल.
४. विद्यार्थी योग्य भाषा वापरण्यास सक्षम असतील.
५. विद्यार्थी सर्जनशील लेखन करू शकतील.
६. वेगवेगळ्या विद्याशाखांच्या विद्यार्थ्यांना भाषेचा वापर, भारतीय संस्कृती, ग्रंथेतिहास, ग्रंथप्रकाशन, संहिता संपादन आणि सर्जनशील लेखन यांचे ज्ञान असेल.
७. नेट व सेट परीक्षांसह सर्व स्पर्धा परीक्षांचे प्रशिक्षण विद्यार्थ्यांकडे असणार आहे.
८. सादर कार्यक्रम भारताच्या चांगल्या भविष्यासाठी सर्जनशील, संवेदनशील, आदर्श, सुसंस्कृत, सुशिक्षित नागरिक बनविण्यात मदत करेल.

PROGRAMME/COURSESTRUCTURE

Structure and credit Distribution of PG Degree Program

Year (2 Yr)	Level	Sem. (2 Yr)	Major		RM	OJT/FP	R P	Cum.Cr.	Degree
			Mandatory	Elective					
1	60	Sem 1	MAR-M1 भाषिक आविष्काराची रूपे (Cr4)	MAR-E1 आंतरभारतीय साहित्याचा अभ्यास (Cr 4)	MAR-RM संशोधन शास्त्र (Cr4)	-	-	22	PG Diploma (after 3 Yr Degree)
			MAR-M2 विशेष साहित्यकृतींचा अभ्यास (Cr4)	MAR-E2 लोकविद्या आणि लोकसंस्कृती (Cr 4)					
			MAR-M3 आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास स्वातंत्र्यपूर्वकाळ (Cr4)	MAR-E3 आधुनिक भाषाविज्ञान (Cr 4)					
			MAR-M4 साहित्य आणि ललित कला (Cr2)	MAR-E4 सर्जनशील लेखनाचे स्वरूप (Cr 4)					
				MAR-E5 भाषांतर मीमांसा (Cr 4)					
				MAR-E6 बालसाहित्य (Cr 4)					

				<p>MAR-E7 वैचारिक साहित्य (Cr 4)</p> <p>MAR-E8 लोकप्रिय साहित्य (Cr 4)</p> <p>MAR-E9 मराठी भाषेची पूर्वरूपे (Cr 4)</p>					
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

			(Cr4)				
	Sem II	<p>MAR-M5 साहित्य प्रकारांचा सूक्ष्म विचार (Cr4)</p> <p>MAR-M6 विशेष साहित्यकृती चा अभ्यास (Cr4)</p> <p>MAR-M7 आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (स्वातंत्र्योत्तर काळ २००० पर्यंत) (Cr4)</p> <p>MAR-M8 साहित्य आणि दृश्य कला (Cr2)</p>	<p>MAR-E10 आंतरभारतीय साहित्याचा अभ्यास (Cr 4)</p> <p>MARE-11 लोकविद्या आणि लोकसंस्कृती (Cr 4)</p> <p>MAR-E12 आधुनिक भाषाविज्ञान (Cr 4)</p> <p>MAR-E13 सर्जनशील लेखनाचे स्वरूप (Cr 4)</p> <p>MAR-E14 भाषांतर मीमांसा (Cr 4)</p> <p>MAR-E15 बालसाहित्य (Cr 4)</p> <p>MAR-E16 वैचारिक साहित्य (Cr 4)</p>	<p>MAR-OJT/FP प्रकाशन संस्था, मुद्रणालये, वर्तमानपत्रांची कार्यालये, आकाशवाणी, दूरचित्रवाणी, चित्रनगरी,सर्व खाजगी व सरकारी आस्थापना विविध साहित्य संस्थांची कार्यालये, शैक्षणिक संस्था, नाट्यसंस्था, जाहिरात संस्था, भाषाविषयक सेवा क्षेत्रे,याशिवाय भाषा व साहित्य विषयक काम करणा-या संस्थेमध्ये खासगी उद्योगामध्ये नोकरी विषयक प्रशिक्षण पूर्ण करून अहवाल करणे आवश्यक किंवा भाषा व साहित्यविषयक क्षेत्रीय प्रकल्पांवर काम करून प्रकल्प सादर करणे आवश्यक. (Cr 4)</p>	22		

				MAR-E17 लोकप्रिय साहित्य (Cr 4)					
				MAR-E18 मराठी भाषेची पूर्वरूपे (Cr 4)					
Cum. Cr. For PG Diploma		28	8	4	4				
Exit Option : PG Diploma (40-44 Credits) after Three Year UG Degree									

Abbreviations: Yr.: Year; Sem: Semester; OJT: On Job Training; Internship / Apprenticeship; FP Field projects; RM: Research Methodology; Research Project RP; Cumulative credits: Cr.

Rayat Shikshan Sanstha's

Sadaguru Gadage Maharaj College, Karad (Autonomous)

CBCS with M.E. & M.E. in accordance with NEP 2020

एम.ए.भाग १ / M.A. Part I

June 2023 onwards

सत्र : पहिले (Semester : I)

Major Mandatory

अभ्यासपत्रिका क्र - MAR-M1

भाषिक आविष्काराची रूपे

Course Outcomes:-

- १) भाषिक आविष्काराचे स्वरूप समजून -
- २) भाषेची सर्जनशील प्रक्रिया समजून येईल-
- ३) भाषा आणि साहित्य यांचा संबंध लक्षात येईल.-
- ४) भाषा आणि साहित्यप्रकार यातील अनुबंध समजून घेणे.

विभाग Module	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teacing Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	भाषिक आविष्कार भाषेची ओळख अविष्काराचे प्रकार; मौखिक-लिखित	15	1
विभाग 2 Module 1I	भाषेची सर्जनशील प्रक्रिया भाषा आणि दृकश्राव्य कला भाषा आणि सादरीकरणाची कला	15	1
विभाग 3 Module 1II	भाषा आणि साहित्य साहित्याचे माध्यम म्हणून भाषेचे कार्य साहित्यिक भाषेची वैशिष्ट्ये	15	1
विभाग 4 Module 1V	भाषा आणि कथन (कादंबरी, कथा, महाकाव्य) भाषा आणि भावविणे (काव्य) भाषा आणि दाखविणे (नाटक/सिनेमा)	15	1

संदर्भ ग्रंथ

१. वेलेक रेने,वॉरन- साहित्यसिद्धांत(अनु) मालशे,स.गं.,महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ,मुंबई
- २) भागवत श्री.पु.व इतर(संपा) : साहित्यप्रकार आणि अध्यापन,पॉप्युलर प्रकाशन,मुंबई
- ३) वास्कर आनंद(संपा.) - वाङ्मयप्रकाराची संकल्पना व स्वरूप(विजय निंबळकर गौरव ग्रंथ) अन्वय प्रकाशन,पुणे
- ४) मर्ढेकर बा.सी.- सौंदर्य आणि साहित्य,मौज प्रकाशन गृह,मुंबई
- ५) गोडसे द.ग.- पोत, पॉप्युलर प्रकाशन,मुंबई
- ६) पाटणकर रा. भा. सौंदर्यमीमांसा, कान्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे
- ७) पाटणकर वसंत, - साहित्यशास्त्र : स्वरूप आणि समस्या, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे.
- ८) नेमाडे भालचंद्र, साहित्याची भाषा, साकेत प्रकाशन, औरंगाबाद.
- ९) कुलकर्णी मधू - ललित साहित्याच्या आकृतीबंधांची जडणघडण,शुभदा सारस्वत पब्लिकेशन,पुणे
- १०) इहाके वसंत आबाजी - दृश्यकला आणि साहित्य, पॉप्युलर प्रकाशन,मुंबई.
- ११) रेगे पु.शि. -छांदसी, मौज प्रकाशनगृह,मुंबई.
- १२) आचवल माधव, किमया, मौज प्रकाशन, मुंबई.
- १३) पाटील गंगाधर - समीक्षामीमांसा, मौज प्रकाशनगृह,मुंबई.
- १४) र.बा.मंचरकर गौरवग्रंथ, प्रतिमा प्रकाशन,मुंबई.
- १५) खोपकर अरुण - चलत - चित्रव्यूह,लोकवाङ्मय गृह,मुंबई
- १६) बारवे प्रभाकर - कोरा कॅनव्हास, मौज प्रकाशन, मुंबई.
- १७) रसाळ सुधीर - कविता आणि प्रतिमा, मौज प्रकाशन, मुंबई.
- १८) जाधव रा.ग - मराठी कथारूपे,स्नेहवर्धन प्रकाशन,पुणे

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Pattern of question paper -

Total Mark - 80

प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
१	बहुपर्यायी वस्तुनिष्ठ प्रश्न योग्य पर्याय निवडा.	१०
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
३	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
४	लघुत्तरी प्रश्न/टिपा. (पाच पैकी तीन प्रश्न सोडविणे)	३०

Rayat Shikshan Sanstha's

Sadaguru Gadage Maharaj College, Karad (Autonomous)

CBCS with M.E. & M.E. in accordance with NEP 2020

एम.ए.भाग १ / M.A. Part I

June 2023 onwards

सत्र : पहिले (Semester : I)

Major Mandatory

अभ्यासपत्रिका क्र - MAR-M2

विशेष वाङ्मयकृतीचा अभ्यास

Course Outcomes:-

- १) विशिष्ट साहित्यकृतीचा अभ्यास कसा करावा हे समजून घेणे.
- २) लेखकाचे वाङ्मयीन व्यक्तिमत्व आणि साहित्यकृती व त्यांचा समकाल समजून घेणे.
- ३) साहित्यकृतीतून समकालाचे प्रतिबिंब कशा प्रकारे प्रकट होते याचा अभ्यास करणे.
- ४) साहित्यकृतीचे स्वरूप व रुपबंध समजून येईल.

विभाग Module	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teacing Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	गोविंदप्रभू चरित्र संपा.वि.भि,कोलते (अरुण प्रकाशन,मलकापूर)	15	1
विभाग 2 Module 1I	मराठीतील पत्ररूप गद्य (इ.स.१६५०ते १७५०) सुधाकर पवार (शिवाजी विद्यापीठ,कोल्हापूर)	15	1
विभाग 3 Module 1II	नदीष्ट मनोज बोरगावकर(ग्रंथाली प्रकाशन,पुणे)	15	1
विभाग 4 Module 1V	सूर्य पाहिलेला माणूस) मकरंद साठे, पॉप्युलर प्रकाशन,मुंबई.	15	1

वरील साहित्यकृतींचे अध्यापन करताना लेखक अभ्यासपद्धतीचा उपयोग करणे आवश्यक आहे.

संदर्भ ग्रंथ

- १) बेलवलकर सुमन - लीळाचरित्रातील समाजदर्शन, पॉप्युलर प्रकाशन,मुंबई

- २) कोलते वि.भि.- महानुभाव तत्वज्ञान,राउळ प्रकाशन,औरंगाबाद
- ३) कोलते,वि.भि.व इतर (संपा) - श्री चक्रधर दर्शन, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ,मुंबई
- ४) तुळपुळे श.गो.- महानुभाव पंथ आणि त्यांचे वाङ्मय, व्हीनस प्रकाशन,पुणे.
- ५) आवलगावकर अविनाश - महानुभव साहित्य - शोधसंचार, प्रतिमा प्रकाशन,पुणे.
- ६) कुलकर्णी श्री.रं. - प्राचीन मराठी गद्य - प्रेरणा आणि परंपरा.
- ७) तुळपुळे,शं.गो. - यादवकालीन मराठी भाषा, व्हीनस प्रकाशन पुणे.
- ८) तुळपुळे,शं.गो.- प्राचीन मराठी गद्य, व्हीनस प्रकाशन,पुणे.
- ९) तुळपुळे श.गो.महानुभाव गद्य - व्हीनस प्रकाशन,पुणे.
- १०) साठे मकरंद - मराठी रंगभूमीच्या तीस रात्री, पॉप्युलर प्रकाशन,मुंबई
- ११) साठे मकरंद- निवडक निबंध भाग -१,२,मनोविकास प्रकाशन,पुणे.
- १२) भावे पुष्पा - रंग नाटकाचे, लोकवाङ्मयगृह,मुंबई.
- १३) बेदरकर,स्वानंद (संपा.) - शब्दकाल्पिताचे,शब्दमल्हार प्रकाशन,नाशिक.
- १४) गोरे दादा - नदीष्ट,साधना,जून २०२०
- १५) पगार एकनाथ - मातृकोशाचा शोध(नदीष्ट),दमसा पत्रिका,कोल्हापूर.(जानेवारी- मार्च २०२१)
- १६) जोशी श्रीपाद - नदीष्ट - परस्परांपासूनचे तुटलेले सारेच काही सांधण्याचा प्रयत्न, समाजप्रबोधनपत्रिका,२०२०
- १७) आमले,रवी - नदीष्ट - तुमच्या-माझ्यां पॉलिटीक्सची गोष्ट.,महाराष्ट्र साहित्य पत्रिका,२०१९
- १८) चव्हाण चंद्रकांत - संवेदनांचे किनारे धरून वाहणारी स्मृतींची सुमने -नदीष्ट,प्रतिष्ठान,२०१९

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Pattern of question paper -

Total Mark - 80

प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
१	बहुपर्यायी वस्तुनिष्ठ प्रश्न योग्य पर्याय निवडा.	१०
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
३	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
४	लघुत्तरी प्रश्न/टिपा. (पाच पैकी तीन प्रश्न सोडविणे)	३०

Rayat Shikshan Sanstha's

Sadaguru Gadage Maharaj College, Karad (Autonomous)

CBCS with M.E. & M.E. in accordance with NEP 2020

एम.ए.भाग १ / M.A. Part I

June 2023 onwards

सत्र : पहिले (Semester : I)

Major Mandatory

अभ्यासपत्रिका क्र - MAR-M3

आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (स्वातंत्र्यपूर्वकाळ)

Course Outcomes:-

- १) स्वातंत्र्यपूर्व काळातील महाराष्ट्रातील सामाजिक, राजकीय सांस्कृतिक जीवनाची पार्श्वभूमी समजून घेणे तसेच त्याचा साहित्यावरील आंतरसंबंध अभ्यासणे.
- २) स्वातंत्र्यपूर्व कालखंडातील विविध साहित्यप्रवाहांचा इतिहास अभ्यासताना त्या त्या प्रवाहातील वाङ्मयप्रकारांचे स्वरूप वैशिष्ट्य अभ्यासणे.
- ३) स्वातंत्र्यपूर्व कालखंडातील मुख्य व इतर साहित्य प्रवाहांची वैशिष्ट्ये जाणून घेता येतील.

विभाग Module	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teacing Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	वाङ्मयेतिहासाची संकल्पना साहित्याच्या निर्मितीचे सामाजिक,सांस्कृतिक ,राजकीय संदर्भ	15	1
विभाग 2 Module 1I	भाषांतरित वाङ्मय	15	1
विभाग 3 Module 1II	नियतकालिकातील वाङ्मय • दर्पण, प्रभाकर) शतपत्रे. (निबंधमाला, केसरी, सुधारक इत्यादी • सत्यशोधकीय नियतकालिके • डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांची नियतकालिके • वाङ्मयीन नियतकालिके	15	1
विभाग 4 Module 1V	कथात्म साहित्य कथा,कादंब-या,नाटक,कविता	15	1

संदर्भ ग्रंथ -

- १) पुंडे,द.दि.व इतर (संपा.) - वाङ्मइतिहासाची संकल्पना,प्रतिमा प्रकाशन,पुणे
- २) नाईक शोभा,शिंदे रणधीर - वाङ्मइतिहासाचे पुनर्लेखन,साहित्य अकादमी,नवी दिल्ली.
- ३) नेमाडे भालचंद्र- टीकास्वयंवर,साकेत प्रकाशन,औरंगाबाद.
- ४) कुलकर्णी गो.म.गांधीवाद आणि मराठी साहित्य,प्रतिमा प्रकाशन पुणे.
- ५) देशपांडे अ.ना.- आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास,मराठी साहित्य परिषद ,पुणे
- ६) लेले रां.के.- मराठी वृत्तपत्रांचा इतिहास,कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन,पुणे.
- ७) जोग रा.श्री.-(संपा)- मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड ४,५,६ , महाराष्ट्र साहित्य परिषद,पुणे
- ८) कानडे रा.गो.- मराठी नियतकालिकांचा इतिहास,कर्नाटक पब्लिकेशन हाऊस,मुंबई.
- ९) देशपांडे कुसुमावती, मराठी कादंबरी शतक पहिले (१८५०-१९५०),मुंबई मराठी साहित्य संघ,मुंबई
- १०) कुलकर्णी अनिरुद्ध (संपा.) - प्रदक्षिणा खंड १ व २ - कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन,पुणे.
- ११) भोळे.भा.ल.(संपा) बदलता महाराष्ट्र (एन.डी.पाटील गौरव ग्रंथ) ,आंबेडकर प्रबोधिनी,सातारा.
- १२) खोले विलास - पैलतटावर, मॅजेस्टिक पब्लिसिंग हाऊस,मुंबई,

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Pattern of question paper -
Total Mark - 80

प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
१	बहुपर्यायी वस्तुनिष्ठ प्रश्न योग्य पर्याय निवडा.	१०
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घांतरी प्रश्न	२०
३	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घांतरी प्रश्न	२०
४	लघुत्तरी प्रश्न/टिपा. (पाच पैकी तीन प्रश्न सोडविणे)	३०

Rayat Shikshan Sanstha's

Sadaguru Gadage Maharaj College, Karad (Autonomous)

CBCS with M.E. & M.E. in accordance with NEP 2020

एम.ए.भाग १ / M.A. Part I
June 2023 onwards
सत्र : पहिले (Semester : I)
Major Mandatory
अभ्यासपत्रिका क्र - MAR-M4
साहित्य आणि ललित कला

Course Outcomes:-

- १) साहित्य,इतर ललित कला आणि दृश्यकला यांचा परस्परसंबंध अभ्यासणे.
- २) ललित कलांची ओळख करून घेणे.
- ३) ललित कलांचे विविध संप्रदाय अभ्यासणे.
- ४) संगीत आणि नृत्य या ललित कलांचा साहित्याशी असलेला संबंध समजावून घेणे.

विभाग Module	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teacing Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	साहित्य आणि ललित कला ललित कला व्याख्या व स्वरूप विविध ललित कलांची ओळख साहित्याशी असणारा परस्परसंबंध आणि तौलनिक विचार,साहित्य आणि कलांमधील विविध संप्रदाय (अभिजातवाद,स्वच्छंदतावाद,वास्तववाद,अतिवास्तववाद, अस्तित्ववाद) कलास्वाद आणि अभिरुची,ललित कलांची भाषा आणि शैलीविचार	15	1
विभाग 2 Module 11	संगीत आणि नृत्य संगीत - माध्यमविचार,गायन व वादन,संगीतातील छंद,जाती,वृत्त,शास्त्रीय संगीत,लोकसंगीत साहित्याशी अनुबंध नृत्य- माध्यमविचार,नृत्याचे प्रकार,(कथक,भरतनाट्यम,लावणी इ.) दर्शनशैलीसाहित्याशी अनुबंध	15	1

संदर्भ ग्रंथ -

- १) भारतीय साहित्यशास्त्र - ग.त्र्य.देशपांडे,पॉप्युलर प्रकाशन,मुंबई
- २) मर्ढेकर बा.सी.- सौंदर्य आणि साहित्य,मौज प्रकाशन गृह,मुंबई.

- ३) डहाके वसंत - दृशककला आणि साहित्य,लोकवाङ्मय गृह,मुंबई
- ४) खोपकर अरुण- चित्रव्यूह, लोकवाङ्मय गृह,मुंबई
- ५) ठकार सुलभा,संगीत आणि सौंदर्यशास्त्र,अ.भा.गंधर्व महाविद्यालय,मिरज
- ६) कुलकर्णी श्री.रं., - ओवी ते लावणी - का.स.वाणी मराठी प्रगत अध्ययन संस्था,धुळे
- ७) चंदावरकर भास्कर- वाद्यवेद आणि भारतीय संगीताची मूलतत्वे, राजहंस प्रकाशन,पुणे
- ८) जोशी बाबुराव- छंदशास्त्र व संगीत, अजब पुस्तकालय,कोल्हापूर.
- ९) रानडे अशोक - लोकसंगीतशास्त्रभारत -मुद्रक प्रकाशक,औरंगाबाद
- १०.देशपांडे वामनराव - संगीताचे महाराष्ट्रातील कार्य, म.रा.साहित्य आणि संस्कृती,मंडळ,मुंबई

Pattern of Question
paper Total Marks - 50

प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
१	बहुपर्यायी वस्तुनिष्ठ प्रश्न योग्य पर्याय निवडा.	८
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	८
३	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	८
४	थोडक्यात उत्तरे लिहा.(चारपैकी दोन प्रश्न सोडविणे)	८
५	लघुत्तरी प्रश्न/टिपा. .(चारपैकी दोन प्रश्न सोडविणे)	८

टीप.-अंतर्गत मूल्यमापनाच्या १० गुणांसाठी सेमिनार आहे.सेमिनारचा गोषवारा लिखित स्वरूपात सादर करणे आवश्यक आहे.

Rayat Shikshan Sanstha's

Sadaguru Gadage Maharaj College, Karad (Autonomous)

CBCS with M.E. & M.E. in accordance with NEP 2020

एम.ए.भाग १ / M.A. Part I

June 2023 onwards
सत्र : पहिले (Semester : I)
Major Mandatory
अभ्यासपत्रिका क्र - MAR-E8
लोकप्रिय साहित्य

Course Outcomes:-

- १) लोकप्रिय साहित्याची संकल्पना व स्वरूप समजून घेणे.
- २) लोकप्रिय साहित्याचे वाङ्मयीन विशेष अभ्यासणे.
- ३) मराठीतील लोकप्रिय साहित्याची परंपरा जाणून घेणे

विभाग Module	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teacing Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	लोकप्रिय साहित्य- संकल्पना आणि स्वरूप लोकप्रिय साहित्याच्या व्याख्या लोकप्रिय साहित्याचे प्रकार	15	1
विभाग 2 Module 1I	लोकप्रिय साहित्याचे विशेष रंजनपरता,रहस्यप्रधानता,अद्भुतता,सुखांत शेवट,वाचकशरणाता, तंत्रे,प्रभावशीलता,गतिमानता,कथनशैली,भाषा	15	1
विभाग 3 Module 1II	<ul style="list-style-type: none"> • साहित्यकृती शाळा सुटली पाटी फुटली - बाबा कदम पार्टनर - व.पु.काळे	15	1
विभाग 4 Module 1V	<ul style="list-style-type: none"> • साहित्यकृती दुनियादारी - सुहास शिरवळकर महाश्वेता - सुमती क्षेत्रमाडे	15	1

संदर्भ ग्रंथ -

- १) कोतापले नागनाथ (संपा.) ,साहित्य आणि समाज,गो.मा.पवार गौरव ग्रंथ,प्रतिमा प्रकाशन, पुणे
- २) सोमण अंजली - साहित्य आणि सामाजिक संदर्भ- प्रतिमा प्रकाशन,पुणे
- ३) साने-इनामदार रेखा,मराठीतील लोकप्रिय साहित्य,मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड, ७,भाग ३,महाराष्ट्र साहित्य परिषद,पुणे
- ४) थोरात हरिश्चंद्र, मराठी कादंबरी त्रेसठ ते तेरा, शब्द पब्लिकेशन,मुंबई.
- ५) खोले विलास,गेल्या अर्धशतकातील मराठी कादंबरी,लोकवाङ्मयगृह,मुंबई
- ६) भावसार सतीश,निवडक बाबुराव अर्नाळकर, मॅजेस्टिक पब्लिसिंग हाउस,मुंबई

- ७) पाटील मालती,लोकप्रिय मराठी कादंबरीकार देवदत्त पाटील ,निर्मिती संवाद प्रकाशन,कोल्हापूर
 ८) नेमाडे भालचंद्र,टीकास्वयंवर,साकेत प्रकाशन, औरंगाबाद
 ९) राजाध्यक्ष विजया, (संपा.) मराठी कादंबरीची आस्वादयात्रा, पॉप्युलर प्रकाशन,मुंबई
 १०) ठाकूर रविंद्र,मराठी कादंबरीचा समाजशास्त्रीय अभ्यास,दिलीपराज प्रकाशन,पुणे

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Pattern of question paper -

Total Mark - 80

प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
१	बहुपर्यायी वस्तुनिष्ठ प्रश्न योग्य पर्याय निवडा.	१०
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घांतरी प्रश्न	२०
३	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घांतरी प्रश्न	२०
४	लघुत्तरी प्रश्न/टिपा. (पाच पैकी तीन प्रश्न सोडविणे)	३०

Rayat Shikshan Sanstha's
Sadaguru Gadage Maharaj College, Karad (Autonomous)
 Choice Based Credit System

CBCS with M.E. & M.E. in accordance with NEP 2020

एम.ए.भाग १ / M.A. Part I

June 2023 onwards

सत्र : पहिले (Semester : I)

Research Methodology

अभ्यासपत्रिका क्र - MAR-RM

संशोधन शास्त्र

Course Outcomes:-

- १) संशोधनाचे शास्त्र समजून घेणे.
- २) संशोधनाच्या विविध पद्धती अभ्यासणे.
- ३) संशोधकाच्या अंगी आवश्यक असलेले गुणविशेष आणि जबाबदा-या समजून घेणे.
- ४) संशोधनाची तंत्रे,साधने समजून घेणे.
- ५) संदर्भ लेखन कसे करावे हे समजून घेणे.
- ६) शोधनिबंधाचे विषय कसे असतात आणि त्याचे लेखन कसे करायचे हे अभ्यासणे.

विभाग Module	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teaching Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	संशोधन संकल्पना,व्याख्या आणि स्वरूप संशोधन म्हणजे काय? संशोधनाचे कोशगत अर्थ,संशोधनाच्या व्याख्या,संशोधन नवनिर्मिती की संपादन,संशोधनाच्या प्रेरणा,साहित्य आणि कलांचे संशोधन,आंतरविद्याशाखीय संबंध	15	1
विभाग 2 Module 1I	संशोधनाच्या विविध पद्धती संशोधन पद्धतीचे स्वरूप, विगनात्मक आणि निगमनात्मक, ऐतिहासिक, वर्णनात्मक,तौलनिक,समाजशास्त्रीय, नमुनापाहणी पद्धती,क्षेत्रीय सर्वेक्षण पद्धती,पर्यावरणवादी संशोधन पद्धती, सांस्कृतिक,वंचित आणि स्त्रीकेंद्री संशोधन पद्धती	15	1
विभाग 3 Module 1II	संशोधकाचे गुणविशेष आणि जबाबदारी भाषा आणि साहित्याचा व्यासंग, संशोधन आणि चिकित्सक दृष्टी, संदर्भ साधने हाताळण्याची कौशल्ये,संशोधन परिभाषा ज्ञान संशोधनाची शिस्त,संदर्भ लेखनपद्धतीचे ज्ञान, शोधनिबंध आणि प्रबंध लेखनपद्धतीचे ज्ञान, वाचन,परिश्रम,चिकाटी,तटस्थता,निष्पक्षदृष्टी, ज्ञान क्षेत्रात भर घालण्याची भूमिका आणि ध्येय	15	1

विभाग 4 Module 1V	संशोधनतंत्र, साधने आणि संदर्भलेखन तंत्रे: पाहणी, मुलाखती, प्रश्नावली, संख्याशास्त्रीय आढावे, ग्रंथालयीन साधने, संदर्भ साधने, नियतकालिके, वृत्तपत्रे, कोश, दुर्मिळ साधनांचा वापर, संदर्भसेवा, आधुनिक तंत्रज्ञान, संगणक आणि इंटरनेट शोधनिबंधाचे विषय आणि लेखनपद्धती शोधनिबंध लेखनाची पूर्वतयारी, शोधनिबंधाचे उद्दिष्ट, विषयाची प्रस्तुतता, लेखनाचे टप्पे (आदि-मध्य-अंत), मांडणी, परिभाषा आणि शैली, विधाने आणि स्पष्टीकरणे, अवतरणे, निष्कर्ष, संदर्भ, सूची, वर्णानुक्रमपद्धती इत्यादी.	15	1
----------------------	---	----	---

संदर्भ ग्रंथ

१. अवलगावकर अविनाश(संपा) - मराठी साहित्यसंशोधन, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे
२. आगलावे प्रदीप - संशोधन पद्धतीशास्त्र व तंत्र, विद्याप्रकाशन नागपूर
३. क-हाडे सदा - संशोधन सिद्धांत आणि पद्धती, लोकवाङ्मयगृह, मुंबई.
४. मालशे स.गं. शोधनिबंधाची लेखनपद्धती, लोकवाङ्मयगृह, मुंबई.
५. जोशी वसंत व इतर - भाषा व साहित्य संशोधन, खंड १, २, ३, महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे
६. देशकर दत्ता - संशोधन पद्धतीची मुलतातावे, अजय प्रकाशन, औरंगाबाद
७. राणे शं.रा. - मराठी साहित्य संशोधन स्वरूप आणि दिशा - का.स.वाणी प्रगत अध्ययन संस्था, धुळे
८. वरखेडे रमेश, वरखेडे मंगला - संशोधनाचे पद्धतीशास्त्र - भाषाविकास संशोधन संस्था, कोल्हापूर
९. देशमुख उषा - मराठी संशोधन विद्या- स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे.
१०. संत दु.का. - संशोधन पद्धती प्रक्रिया व अंतरंग, विद्यार्थीगृह प्रकाशन, पुणे

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Pattern of Question Paper

Total Marks - 80

रेकी क्रमांक	प्रश्नांचे स्वरूप	गुण
-----------------	-------------------	-----

१	बहुपर्यायी वस्तुनिष्ठ प्रश्न योग्य पर्याय निवडा	१०
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घातरी प्रश्न	२०
३	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घातरी प्रश्न	२०
४	लघुतरी प्रश्न (पाच पैकी तीन प्रश्न सोडविणे)	३०

Rayat Shikshan Sanstha's
Sadaguru Gadage Maharaj College, Karad (Autonomous)
Choice Based Credit System

CBCS with M.E. & M.E. in accordance with NEP 2020

एम.ए.भाग १ / M.A. Part I

June 2023 onwards

सत्र : पहिले (Semester : II)

Major Mandatory Paper No.5 : साहित्य प्रकारांचा सूक्ष्म विचार

Course Outcomes:-

- १) साहित्यप्रकारांची संकल्पना समजून घेणे. -
- २) विविध वाङ्मय प्रकारातील कथानांचेस्वरूप अभ्यासणे. -
- ३) वेगवेगळ्या वाङ्मय प्रकारातील कथाविशेष अभ्यासणे.
- ४) वाङ्मय प्रकारातील कथानांचा तुलनात्मकदृष्ट्या विचार करणे.

विभाग Module	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teaching Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	महाकाव्य,आख्यानकाव्य,कविता,दीर्घकविता, भावकविता	15	1
विभाग 2 Module 1I	कथा -दीर्घकथा- लघुकादंबरी- कादंबरी	15	1
विभाग 3 Module 1II	तमाशा-लोककला-एकांकिका-नाटक	15	1
विभाग 4 Module 1V	ललित गद्य : आत्मचरित्र,चरित्र,आठवणी,रोजनिशी,प्रवासवर्णन	15	1

संदर्भग्रंथ

- १)कुलकर्णी मदन,मराठी लघुकादंबरी रूपबंध आणि अंतरंग, विजय प्रकाशन,नागपूर
- २)पाटणकर वसंत,कविता:संकल्पना ,निर्मिती आणि समीक्षा,आर्ष प्रकाशन,मराठी विभाग,मुंबई
विद्यापीठ,मुंबई
- ३)थोरात हरिश्चंद्र, कादंबरी: एक साहित्यप्रकार,शब्द पब्लिकेशन,मुंबई

- ४)पवार.गो.मा, मा आणि हातकलंगणंगलेकर, म.द. (संपा),मराठी साहित्य: प्रेरणा व स्वरूप (१९५०-१९७५) पॉप्युलर प्रकाशन,मुंबई.
- ५)शिंदे विश्वनाथ आणि स्मार्त हिमांशू (संपा),मराठी नाटक आणि रंगभूमी ,प्रतिमा प्रकाशन पुणे.
- ६)जोशी सुधा, कथा संकल्पना व स्वरूप मौस प्रकाशनगृह मुंबई
- ७)नाईक राजीव, खेळ नाटकांचा
- ८)पवार गोमा,शिंदे रणधीर (संपा): महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे यांची रोजनिशी,महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ,मुंबई.
- ९)हस्तक उषा:मराठीतील आत्मचरित्रपर लेखन, स्नेहसंवर्धन पब्लिकेशन, पुणे.
- १०)पुंडे द.दि. (संपा): वाङ्मयाचे अध्यापन, मेहता पब्लिकेशन,पुणे.
- ११)कुलकर्णी द.भि कादंबरी:स्वरूप व समीक्षा,मॅजेस्टिक पब्लिकेशन,पुणे.
- १२)भोसले द.ता: लोकसंस्कृती:स्वरूप आणि विशेष,पद्यगंधा प्रकाशन पुणे.
- १३)कुलकर्णी द.भि : महाकाव्य,स्वरूप व समीक्षा,पद्यगंधा प्रकाशन,पुणे.
- १४)रिठे नितीन : मराठी कादंबरी : पैसे आणि परीघ, शब्द पब्लिकेशन,मुंबई
- १५) इहाके वसंत आबाजी : वाङ्मयीन संज्ञा संकल्पना कोश,भटकळ फाउंडेशन,मुंबई
- १६) राजाध्यक्षा विजया(संपा) : मराठी वाङ्मय कोश खंड४,समीक्षा संज्ञा,महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ,मुंबई.
- १७)कुलकर्णीश्री.रं : ओवी ते लावणी,का.स.वाणी प्रगत अध्ययन संस्था,धुळे.
- १८) सावंत वसंत : प्रवासवर्णने : एक वाङ्मय प्रकार,महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ,मुंबई
- १९) ग्रामोपाध्ये गं.ब. : आख्यानकविता,मुंबई मराठी साहित्य संघ मुंबई.
- २०) ग्रामोपाध्ये गं.ब. : संतकाव्य समालोचन,चित्रशाळा प्रेस,पुणे.
- २१) गोकककर सु.गो, दुंडगेकर ना.रा: शोकाट्याची मुलतत्वे,कॉन्टिनेटल प्रकाशन,पुणे.
- २२) जाधव रा.ग : मराठीतील कथारूपे,स्नेहवर्धन प्रकाशन,पुणे.
- २३)ठकार निशिकांत : मराठी कविता: स्वरूप आणि विवेचन,स्वाध्याय महाविद्यालय,पुणे.
- २४) पाटील म.सु : कवितेचा रूपशोध : शब्दालय,श्रीरामपूर.
- २५) शिंदे विश्वनाथ : पारंपारिक मराठी तमाशा आणि आधुनिक वगनाट्ये,प्रतिमा प्रकाशन,पुणे.

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Pattern of Question Paper

Total Marks - 80

रेकी क्रमांक	प्रश्नांचे स्वरूप	गुण
--------------	-------------------	-----

१	बहुपर्यायी वस्तुनिष्ठ प्रश्न योग्य पर्याय निवडा	१०
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
३	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
४	लघुत्तरी प्रश्न (पाच पैकी तीन प्रश्न सोडविणे)	३०

Rayat Shikshan Sanstha's
Sadaguru Gadage Maharaj College, Karad (Autonomous)
Choice Based Credit System

CBCS with M.E. & M.E. in accordance with NEP 2020

एम.ए.भाग १ / M.A. Part I

June 2023 onwards

सत्र : पहिले (Semester : II)

Major Mandatory Paper No.6 : विशेष साहित्यकृतींचा अभ्यास

Course Outcomes:-

१. साहित्यकृतींचे स्वरूप समजून घेणे.
२. लेखकाचे व्यक्तिमत्व आणि साहित्यकृती यातील परस्पर संबंध समजून घेणे.
३. साहित्यकृतींतून समकालाचे प्रतिबिंब कश्या प्रकारे प्रकट होते,याचा अभ्यास करणे.
४. साहित्यकृतींची एकंदर वैशिष्ट्ये जाणून घेणे.

विभाग Module	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teaching Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	तुकाराम गाथा(तुकारामंचे निवडक अंभंग) संपा.भालचंद्र नेमाडे,साहित्य अकादमी,नवी दिल्ली	15	1
विभाग 2 Module 1I	महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे प्रवासवर्णन (धर्म,जीवन आणि तत्वज्ञान यामा.प.मंगूडकर संपादित ग्रंथातील केवळ प्रवासवर्णनपर लेखन) महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ,मुंबई	15	1
विभाग 3 Module 1II	चित्रलिपी - वसंत आबाजी डहाके लोकवाङ्मय गृह,मुंबई	15	1
विभाग 4 Module 1V	पिवळा पिवळा पाचोळा- अनिल साबळे पपायरस,मुंबई	15	1

वरील साहित्यकृतींचे अध्यापन करताना लेखक अभ्यासपद्धतीचा उपयोग करणे आवश्यक आहे.

संदर्भ ग्रंथ

- १) मोरे सदानंद : तुकाराम दर्शन ,सकाळ पब्लिकेशन,पुणे.

- २) साळुंखे आ.ह : विद्रोही तुकाराम ,लोकायत प्रकाशन ,सातारा
- ३) पवार गो.मा.(संपा) निवडक महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे,साहित्य अकादमी,नवी दिल्ली.
- ४) पवार गो.मा. : महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे(भारतीय साहित्याचे निर्माते) साहित्य अकादमी ,नवी दिल्ली
- ५) पवार गो.मा. : महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे जीवनकार्य, मनोविकास प्रकाशन ,मुंबई
- ६) पवार गो.मा. शिंदे रणधीर (संपा) महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे- प्रवासवर्णन महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ,मुंबई
- ७) मंगूडकर मा.प. व इतर संपा : धर्म जीवन व तत्वज्ञान, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ,मुंबई
- ८) देशपांडे अभिजित : अस्वस्थ शतकाची कविता ,लोकवाङ्मयगृह प्रकाशन ,मुंबई
- ९) इहाके वसंत आबाजी : सहस्र चंद्रदर्शन .२००३
- १०) शिंदे रणधीर ,महाराष्ट्र फौंडेशन गौरव,विशेषांक२०२२
- ११) मोरे नंदकुमार: निरागस आणि कोवळ्या संवेदनाची कथा kolaj.in
- १२) मुनघाटे प्रमोद : रानशिवारातील अद्भूत गोष्टी,दै.लोकसता
- १३) प्रवासवर्णन एक साहित्यप्रकार

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Pattern of Question Paper

Total Marks - 80

रेकी क्रमांक	प्रश्नांचे स्वरूप	गुण
१	बहुपर्यायी वस्तुनिष्ठ प्रश्न योग्य पर्याय निवडा	१०
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घांतरी प्रश्न	२०
३	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घांतरी प्रश्न	२०
४	लघुतरी प्रश्न (पाच पैकी तीन प्रश्न सोडविणे)	३०

Rayat Shikshan Sanstha's

Sadaguru Gadage Maharaj College, Karad (Autonomous)
Choice Based Credit System

M.A. Part I
CBCS with M.E. & M.E. in accordance with NEP 2020

एम.ए.भाग १ / M.A. Part I

June 2023 onwards

सत्र : पहिले (Semester : II)

Major Mandatory

Paper No.७ : आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास

Course Outcomes:-

१. १९५०-२००० या काळातील महाराष्ट्रातील सामाजिक, राजकीय,सांस्कृतिक जीवनाची पार्श्वभूमी
२. या काळातील विविध साहित्यप्रवाहांचा इतिहास अभ्यासताना त्या त्या प्रवाहातील वाङ्मयप्रकारचे स्वरूप वैशिष्ट्ये अभ्यासणे.
३. मुख्य प्रवाहातील साहित्या बरोबर इतर समांतर साहित्यप्रवाहाचे वैशिष्ट्ये समजावून घेणे.

विभाग Module	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teaching Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	१९५०-२००० सामाजिक, राजकीय,सांस्कृतिक जीवनाची पार्श्वभूमी स्वातंत्र्योत्तर काळ,सामाजिक राजकीय,परिवर्तन,नवविचार प्रवाह, वाङ्मयीन चळवळी	15	1
विभाग 2 Module 1I	नवसाहित्य आणि महानगरीय साहित्य	15	1
विभाग 3 Module 1II	ग्रामीण ,दलित,आदिवासी साहित्य प्रवाह	15	1
विभाग 4 Module 1V	स्त्रीवादी आणि इतर साहित्य प्रवाह बालसाहित्य,विज्ञानसाहित्य,लोकप्रिय साहित्य,खिचन,मुस्लीम,सत्यशोधकीय साहित्य,ललित मक्तगद्य,समीक्षा	15	1

संदर्भ ग्रंथ -

- १) पुंडे,द.दि.व इतर (संपा.) - वाङ्मइतिहासाची संकल्पना,प्रतिमा प्रकाशन,पुणे
- २) नाईक शोभा,शिंदे रणधीर - वाङ्मइतिहासाचे पुनर्लेखन,साहित्य अकादमी,नवी दिल्ली.
- ३) नेमाडे भालचंद्र- टीकास्वयंवर,साकेत प्रकाशन,औरंगाबाद.
- ४) कुलकर्णी गो.म.गांधीवाद आणि मराठी साहित्य,प्रतिमा प्रकाशन पुणे.
- ५) देशपांडे अ.ना.- आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास,मराठी साहित्य परिषद ,पुणे
- ६) लेले रां.के.- मराठी वृत्तपत्रांचा इतिहास,कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन,पुणे.
- ७) जोग रा.श्री.-(संपा)- मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड ४,५,६ , महाराष्ट्र साहित्य परिषद,पुणे
- ८) कानडे रा.गो.- मराठी नियतकालिकांचा इतिहास,कर्नाटक पब्लिकेशन हाऊस,मुंबई.
- ९) देशपांडे कुसुमावती, मराठी कादंबरी शतक पहिले (१८५०-१९५०),मुंबई मराठी साहित्य संघ,मुंबई
- १०) कुलकर्णी अनिरुद्ध (संपा.) - प्रदक्षिणा खंड १ व २ - कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन,पुणे.
- ११) भोळे.भा.ल.(संपा) बदलता महाराष्ट्र (एन.डी.पाटील गौरव ग्रंथ) ,आंबेडकर प्रबोधिनी,सातारा.
- १२) खोले विलास - पैलतटावर, मॅजेस्टिक पब्लिसिंग हाऊस,मुंबई,

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Pattern of question paper -

Total Mark - 80

प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
१	बहुपर्यायी वस्तुनिष्ठ प्रश्न योग्य पर्याय निवडा.	१०
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
३	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
४	लघुत्तरी प्रश्न/टिपा. (पाच पैकी तीन प्रश्न सोडविणे)	३०

Rayat Shikshan Sanstha's

Sadaguru Gadage Maharaj College, Karad (Autonomous)

CBCS with M.E. & M.E. in accordance with NEP 2020

एम.ए.भाग १ / M.A. Part I

June 2023 onwards

सत्र : पहिले (Semester : II)
Major Mandatory
अभ्यासपत्रिका क्र - MAR-E17
लोकप्रिय साहित्य

Course Outcomes:-

- १) लोकप्रिय साहित्याची संकल्पना व स्वरूप समजून घेणे.
- २) लोकप्रिय साहित्याच्या प्रेरणा,उगम,वाटचाल आणि विकास जाणून घेणे.
- ३) लोकप्रिय साहित्याचे विशेष जाणून घेणे.
- ४) लोकप्रिय साहित्याच्या अभिरुचीचे स्वरूप समजून घेणे.

विभाग Module	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teacing Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	लोकप्रिय साहित्य आणि अभिरुची वाङ्मयीन परंपरा आणि अभिरुचीचे स्तर ऐतिहासिक , पौराणिक वाङ्मय आणि अभिरुची वाचकानुनयी, मुख्य प्रवाहातील साहित्य आणि लोकप्रिय साहित्य , लोकप्रिय साहित्य- अभिरुची भिन्नता	15	1
विभाग 2 Module 1I	एकोणिसाव्या शतकातील लोकप्रिय साहित्य स्वातंत्र्यपूर्वकाळातील लोकप्रिय साहित्य स्वातंत्र्योत्तर काळातील लोकप्रिय साहित्य (भा.रा.भागवत,रा.भि.गुंजीकर,नारायण धारप,अनंत तिबिले,बाबुराव अर्नाळकर,व.वा.बोधे,सुहास शिरवळकर,व.पु.काळे ,श्रीकांत शिनकर,बाबा कदम,देवदत्त पाटील,गुरुनाथ नाईक,सुमती क्षेत्रमाडे ,काका विधाते,ज्योस्तना देवधर,चंद्रकांत काकोडकर)	15	1
विभाग 3 Module 1II	• साहित्यकृती बाबुराव अर्नाळकर- काळा पहाड श्रीकांत सिनकर - सैली १३ सप्टेंबर	15	1
विभाग 4 Module 1V	• साहित्यकृती देवदत्त पाटील - बानू अनंत तिबिले -शापित राजहंस	15	1

संदर्भ ग्रंथ -

- १) कोतापले नागनाथ (संपा.) ,साहित्य आणि समाज,गो.मा.पवार गौरव ग्रंथ,प्रतिमा प्रकाशन, पुणे
- २) सोमण अंजली - साहित्य आणि सामाजिक संदर्भ- प्रतिमा प्रकाशन,पुणे
- ३) साने-इनामदार रेखा,मराठीतील लोकप्रिय साहित्य,मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड, ७,भाग ३,महाराष्ट्र साहित्य परिषद,पुणे
- ४) थोरात हरिश्चंद्र, मराठी कादंबरी त्रेसष्ट ते तेरा, शब्द पब्लिकेशन,मुंबई.
- ५) खोले विलास,गेल्या अर्धशतकातील मराठी कादंबरी,लोकवाङ्मयगृह,मुंबई
- ६) भावसार सतीश,निवडक बाबुराव अर्नाळकर, मॅजेस्टिक पब्लिसिंग हाउस,मुंबई
- ७) पाटील मालती,लोकप्रिय मराठी कादंबरीकार देवदत्त पाटील ,निर्मिती संवाद प्रकाशन,कोल्हापूर
- ८) नेमाडे भालचंद्र,टीकास्वयंवर,साकेत प्रकाशन, औरंगाबाद
- ९) राजाध्यक्ष विजया, (संपा.) मराठी कादंबरीची आस्वादयात्रा, पॉप्युलर प्रकाशन,मुंबई
- १०) ठाकूर रविंद्र,मराठी कादंबरीचा समाजशास्त्रीय अभ्यास,दिलीपराज प्रकाशन,पुणे

- प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Pattern of question paper -
Total Mark - 80

प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
१	बहुपर्यायी वस्तुनिष्ठ प्रश्न योग्य पर्याय निवडा.	१०
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घातरी प्रश्न	२०
३	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घातरी प्रश्न	२०
४	लघुतरी प्रश्न/टिपा. (पाच पैकी तीन प्रश्न सोडविणे)	३०

Rayat Shikshan Sanstha's

Sadaguru Gadage Maharaj College, Karad (Autonomous)

CBCS with M.E. & M.E. in accordance with NEP 2020

एम.ए.भाग १ / M.A. Part I

June 2023 onwards

सत्र : पहिले (Semester : II)

Major Mandatory

अभ्यासपत्रिका क्र - MAR-M8

साहित्य आणि दृश्यकला

Course Outcomes:-

- १) साहित्य,इतर ललित कला आणि दृश्यकला यांचा परस्परसंबंध अभ्यासणे.
- २) दृश्य कलांची ओळख करून घेणे.
- ३) दृश्य कलांचे विविध प्रकार समजून घेणे.
- ४) चित्रकला,छायाचित्रण आणि चित्रपट या दृश्य कलांचा साहित्याशी असलेला संबंध समजावून घेणे.
- ५) दृश्य कलांचा साहित्याशी तौलनिक विचार करणे.

विभाग Module	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teacing Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	साहित्य आणि दृश्यकला दृश्य कला व्याख्या व स्वरूप विविध ललित कलांची ओळख साहित्याशी असणारा परस्परसंबंध आणि तौलनिक विचार,साहित्य आणि विविध दृश्यकला (चित्रकला, नाट्यकला, छायाचित्रण, चित्रपट इत्यादी कलांचे स्वरूप आणि साहित्याचा विचार	15	1
विभाग 2 Module 11	चित्रकला,छायाचित्रण आणि चित्रपट दृश्यकलांचा माध्यमविचार,चित्रकारांची माध्यमे,रेषा,आकार व रूप,छायाभेद,रंग,पोत,चित्रांचा आशय,छायाचित्रण कला,स्वरूप विचार,छायाचित्रणातील घटक,क्षमता या कलेची दृश्यभाषा ,सर्जनशीलता आणि सौंदर्य दृष्टी चित्रपट माध्यमविचार- माध्यम आणि भाषा,प्रतिमा विचार,चित्रपटातील काळ आणि अवकाश,चित्रपटांचे सौंदर्यशास्त्र ,मराठी चित्रपट आणि साहित्य.	15	1

संदर्भ ग्रंथ -

- १) भारतीय साहित्यशास्त्र - ग.त्र्य.देशपांडे,पॉप्युलर प्रकाशन,मुंबई
- २) मर्ढेकर बा.सी.- सौंदर्य आणि साहित्य,मौज प्रकाशन गृह,मुंबई.
- ३) डहाके वसंत - दृश्यकला आणि साहित्य,लोकवाङ्मय गृह,मुंबई
- ४) खोपकर अरुण- चित्रव्यूह, लोकवाङ्मय गृह,मुंबई
- ५) ठकार सुलभा,संगीत आणि सौंदर्यशास्त्र,अ.भा.गंधर्व महाविद्यालय,मिरज
- ६) कुलकर्णी श्री.रं., - ओवी ते लावणी - का.स.वाणी मराठी प्रगत अध्ययन संस्था,धुळे
- ७) चंदावरकर भास्कर- वाद्यवेद आणि भारतीय संगीताची मूलतत्वे, राजहंस प्रकाशन,पुणे

८) जोशी बाबुराव- छंदशास्त्र व संगीत, अजब पुस्तकालय,कोल्हापूर.

९) रानडे अशोक - लोकसंगीतशास्त्रभारत -मुद्रक प्रकाशक,औरंगाबाद

१०.देशपांडे वामनराव - संगीताचे महाराष्ट्रातील कार्य, म.रा.साहित्य आणि संस्कृती,मंडळ,मुंबई

Pattern of Question
paper Total Marks - 50

प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
१	बहुपर्यायी वस्तुनिष्ठ प्रश्न योग्य पर्याय निवडा.	४
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	४
३	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	४
४	थोडक्यात उत्तरे लिहा.(चारपैकी दोन प्रश्न सोडविणे)	४
५	लघुत्तरी प्रश्न/टिपा. .(चारपैकी दोन प्रश्न सोडविणे)	४

टीप.-अंतर्गत मूल्यमापनाच्या १० गुणांसाठी सेमिनार आहे.सेमिनारचा गोषवारा लिखित स्वरूपात सादर करणे आवश्यक आहे.

एम.ए.भाग १ साठी अंतर्गत मूल्यमापनासाठी 20 गुणांसाठी खालील उपक्रम राबवण्यात येतील.

सत्र १ - सेमिनार - (गोषवारा सादर करणे आवश्यक)

सत्र २ - ग्रंथपरीक्षण/ समीक्षा लेखन/ अभ्यास सहल वृत्तांत

- सत्र २ मध्ये On job training/ Field Project साठी OJT चा अहवाल /क्षेत्रीय प्रकल्प सादर करणे आवश्यक आहे.